

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feiten & achtergronden over ouderenmishandeling

Ouderenmishandeling

Naar schatting worden jaarlijks 200.000 ouderen slachtoffer van ouderenmishandeling. Ouderenmishandeling is het handelen of nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon lichamelijke en of psychische en/of materiele schade lijdt en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.

In 2011 zijn 994 meldingen doorgegeven aan Movisie¹, een stijging van 16% ten opzichte van 2010. Van 555 meldingen is het geslacht van de slachtoffers bekend: 71% van de slachtoffers is vrouw en 29% is man (bron: Movisie).

Deze meldingen zijn het topje van de ijsberg. Vaak komt het niet tot een melding, aangifte of gesprek met de pleger en het slachtoffer. Dit komt door een aantal redenen:

- Mensen herkennen signalen niet als mishandeling of ze vinden de situatie niet ernstig genoeg om te melden.
- Mensen weten niet waar ze hun vermoeden kunnen bespreken of melden.
- Mensen hebben schroom om te melden. Ouderenmishandeling is vaak een taboe.

70% van de 994 meldingen is afkomstig van een professional. Dit betreft beroepskrachten zoals GGZ medewerkers, welzijnswerkers, politie, verpleegkundigen, thuiszorgmedewerkers, artsen of medewerkers van een woningbouwcorporatie. In 16% van de gevallen deed het slachtoffer zelf een melding en in 14% van de gevallen familieleden (bron: Movisie).

Relatie slachtoffer - pleger

Ouderenmishandeling gebeurt veel in familieverband. In 43% van de meldingen gaat het om (klein)kinderen, in 37% om (ex-)partners die hun partner mishandelen, in 8% om andere familieleden en in 9% om kennissen en burens (bron: Movisie).

¹ Movisie is het landelijke kennisinstituut en adviesbureau voor toepasbare kennis, adviezen en oplossingen bij de aanpak van sociale vraagstukken op het terrein van welzijn, participatie, sociale zorg en sociale veiligheid.

Bewust versus onbewust

Ouderenmishandeling kan bewust en onbewust plaats vinden. Mensen kunnen ouderen moedwillig oplichten, pesten of een klap geven. Maar sommige ouderenmishandeling gebeurt per ongeluk, zonder opzet of door overbelasting: bijvoorbeeld door een oudere te hard vast te pakken, te verwaarlozen of te veel slaapmiddelen te geven.